

ΤΜΗΜΑ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΙΣ ΓΛΩΣΣΕΣ ΚΑΙ ΤΟΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ Ν.Α.
ΕΥΡΩΠΗΣ»

Μάθημα	ΜΘΔ520-Ποσοτικές Μέθοδοι Έρευνας
Διδάσκοντες	Γιάννης Μάνος, Επ. Καθηγητής ΤΒΣ Παναγιώτης Μιχαηλίδης, Λέκτορας ΤΒΣ
Στοιχεία επικοινωνίας	Μάνος Ι. imanos@uowm.gr / 23850-55166 Μιχαηλίδης Π. pmichailidis@uowm.gr / 23850-55172

Περιγραφή μαθήματος
Το μάθημα αυτό έχει σκοπό να εισάγει τους φοιτητές στα επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα που συνδέονται με την έρευνα στις κοινωνικές επιστήμες, καθώς και στις διάφορες προσεγγίσεις που υιοθετούνται για τη μελέτη των σχετικών φαινομένων. Παράλληλα, το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση βασικών αρχών και στρατηγικών στο σχεδιασμό της έρευνας και στην εξοικείωση των φοιτητών με τεχνικές συλλογής και ανάλυσης δεδομένων.

Ακαδημαϊκή και γνωστική στοχοθεσία
Οι στόχοι του μαθήματος είναι: <ul style="list-style-type: none">
▪ Η επαφή με θεωρητικά και επιστημολογικά ζητήματα της έρευνας
▪ Η επαφή με μια μεγάλη ποικιλία εξειδικευμένων τεχνικών για τη συλλογή και επεξεργασία στοιχείων
▪ Η εξοικείωση με την ποιοτική και ποσοτική ανάλυση δεδομένων
▪ Η εξάσκηση στη χρήση των παραπάνω μεθόδων και τεχνικών

Μέθοδος διδασκαλίας
Το μάθημα θα περιλαμβάνει εισηγήσεις από τους διδάσκοντες σχετικές με τις θεματικές ενότητες, καθώς και ερευνητικές ασκήσεις με στόχο την πρακτική εφαρμογή των τεχνικών που θα διδαχθούν.

Ημ/νία	Περιεχόμενα Ενότητας	Διδάσκων
6/11	Σχεδιασμός μιας επιστημονικής έρευνας. Είδη και πηγές δεδομένων. Συλλογή δεδομένων. Γραφικές μέθοδοι σύνοψης δεδομένων μιας διάστασης (Πίνακες Κατανομών συχνοτήτων και διαγράμματα). Πρακτική εφαρμογή με Excel.	Π.Μιχαηλίδης
20/11	Γενικές αρχές της επιστημονικής μεθόδου - μορφές έκφρασης της επιστημονικής γνώσης Η ενότητα αυτή πραγματεύεται τη διαδικασία και τη σχέση ανάμεσα στα διάφορα στάδια της ερευνητικής διαδικασίας από το ερευνητικό ερώτημα και την επιλογή του θεωρητικού πλαισίου ως την ερευνητική στρατηγική και την επιλογή ερευνητικών τεχνικών και μέχρι τη συλλογή, επεξεργασία και παρουσίαση των αποτελεσμάτων.	Ι.Μάνος
4/12	Η εθνογραφική έρευνα: Ζητήματα θεωρίας και πρακτικής.	Ι.Μάνος
18/12	Η εθνογραφική έρευνα αποτελεί βασική πηγή απόκτησης γνώσεων για τον πολιτισμό και την κοινωνία. Έχει ως αφετηρία της μια λεπτομερή μελέτη της τοπικής ζωής σε μια συγκεκριμένη κοινωνία ή σε ένα αυστηρά οριοθετημένο κοινωνικό περιβάλλον και μπορεί να διαρκέσει από λίγους μήνες μέχρι ένα, δύο ή και περισσότερα χρόνια. Στόχος της είναι η βαθιά και από πρώτο χέρι κατανόηση των υπό διερεύνηση θεμάτων.	
8/1	Οι τεχνικές της παρατήρησης και της συνέντευξης.	Ι.Μάνος
22/1	Οι κοινωνικοί επιστήμονες χρησιμοποιούν μια μεγάλη ποικιλία εξειδικευμένων τεχνικών για τη συλλογή στοιχείων. Οι περισσότεροι στηρίζονται, κατά τη διάρκεια της έρευνάς τους, σε έναν συνδυασμό τυπικών τεχνικών και μη δομημένης συμμετοχικής παρατήρησης. Στην ενότητα αυτή θα συζητήσουμε την τεχνική της <<συμμετοχικής παρατήρησης>>, τα πλεονεκτήματά και μειονεκτήματά της, καθώς την τεχνική της συνέντευξης.	

Γενική ενδεικτική βιβλιογραφία:

- Bardin L. (1977). *L'analyse de contenu*. Paris: PUF.
- Berelson B. (1971). *Content Analysis in Communication Research*. New York: Hafner.
- Burton O., V., *Computing in the Social Sciences and Humanities*, Univ. of Illinois Press, 2002.
- Cohen Louis, Manion Lawrence, *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*, 2000, Αθήνα, Εκδ. Μεταίχμιο.
- Copans Jean, *Επιτόπια Εθνολογική Έρευνα*, (επιμέλεια- μετάφραση Μάρκου Κατερίνα), 2004, Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg.
- Curley K. (1990). *Content Analysis*. In: Asher E. *The Encyclopedia of Language and Linguistics*. Edinburgh: Pergamon Press.
- De Sola Pool I. (1959). *Trends in Content Analysis*. Urbana: University of Illinois Press.
- DeLandsheere G. (1996). *Η εμπειρική έρευνα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: τυπωθήτω - Γ. Δαρδανός.
- Dianna Laurent, and Carl Vogel, *Internet Research Methods: A Practical Guide for the Social and Behavioural Sciences (New Technologies for Social Research series)*, Sage Publications, 2002.
- Hoinville G. & Jowell R. (1978). *Survey Research Practice*. London: Heinemann.
- Hollis, Martin, *Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών: Μια Εισαγωγή*, 2005, Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική.
- Javeau J. (1996). *Η έρευνα με ερωτηματολόγιο*. Αθήνα: τυπωθήτω - Γ. Δαρδανός.
- Krippendorff K. (1980). *Content Analysis: An introduction to its Methodology*. London: Sage.
- Labaw P. (1980). *Advanced Questionnaire Design*. Cambridge: Abt.
- Lasswell H.D. & Leites W. (1965). *The Language of Politics: Studies in Quantitative Semantics*. New York: MIT Press.
- Millsom Henry, I.T. in the *Social Sciences: A Student's Guide to the Information and Communication Technologies*, Wiley; New Ed edition, 1999.
- Mucchieli R. (1988). *L'analyse de contenu des documents et des communications*. Paris: Les Editions ESF.
- Mucchielli L. (1968). *Le questionnaire dans l'enquete psychosociale*. Paris: Libraires Techniques - Ed. Sociales Francaises.
- Robson Colin, *Η Έρευνα του Πραγματικού Κόσμου: Ένα Μέσον για Κοινωνικούς Επιστήμονες και επαγγελματίες Ερευνητές*, (επιμέλεια: Μιχαλοπούλου Καίτη), 2007, Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg.
- Sudan S. & Bradburn N. (1982). *Asking Questions*. San Francisco: Jossey - Bass.
- Veron E. (1981). *La construction des evenements*. Paris: Les Editions de Minuit.
- Weber R. (21990). *Basic Content Analysis*. Thousand Oaks: Sage.
- Γεμτός Πέτρος, *Μεθοδολογία των Κοινωνικών Επιστημών τόμος 1*, 2004, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση
- Ιωσηφίδης, Θεόδωρος, Σπυριδάκης Μάνος (επιμ.), *Ποιοτική Κοινωνική Έρευνα: Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις και Ανάλυση Δεδομένων*, 2006, Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική.
- Κυριαζή Νότα, *Η Κοινωνιολογική Έρευνα: Κριτική Επισκόπηση των Μεθόδων και των Τεχνικών*, 2000, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.
- Παπαϊωάννου Σκεύος, *Ζητήματα Θεωρίας και Μεθόδου των Κοινωνικών Επιστημών*, 2007, Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική.
- Φίλιας, Βασίλης, *Εισαγωγή στη Μεθοδολογία και στις Τεχνικές των Κοινωνικών Ερευνών*, 2003, Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg.
- Ψαρού Μ. Κ., Ζαφειρόπουλος Κώστας, *Επιστημονική Έρευνας: Θεωρία και Εφαρμογές στις Κοινωνικές Επιστήμες*, 2001, Αθήνα, Τυπωθήτω, Γιώργος Δάρδανος.